

Parlamentul
Republicii Moldova

DG4-01 nr. 227
29 mai 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr.237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (nr.153 din 20.05.2024)

Direcția generală juridică a examinat în termen restrâns proiectul de lege menționat, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, dl Alexandr Trubca, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu art.66 și art.72 din Constituție.

3. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop simplificarea procedurilor de modificare ulterioară a actului normativ național, prin trecerea competenței de aprobare a listei produselor și substanțelor permise pentru a fi utilizate în producția de alimente ecologice, de la Guvern la autoritatea competentă în domeniu: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

De asemenea, proiectul de lege propune instituirea unor dispoziții tranzitorii, pentru a asigura trecerea treptată la noile cerințe stabilite de Legea nr.237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

4. Luând în considerare obiectul de reglementare a proiectului de lege și anume trecerea anumitor atribuții de la Guvern la autoritatea competentă, acesta necesită a fi supus avizării de către autoritățile a căror competență are tangență cu obiectul de reglementare al proiectului de lege. Pe cale de consecință, considerăm necesar a fi prezentate avizele Guvernului și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

5. Menționăm că, potrivit clauzei de armonizare, Legea nr.237/2023 a transpus parțial Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de

abrogare a Regulamentului (CE) nr.834/2007 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 150 din 14 iunie 2018 așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/207 al Comisiei Europene din 24 noiembrie 2022. Din acest considerent, apreciem necesar examinarea inițiativei legislative în cadrul Centrului de armonizare a legislației. Concluzia se bazează pe dispozițiile pct. 46 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, care dispune în mod expres, că „În conformitate cu principiul ireversibilității procesului de armonizare legislativă și pentru asigurarea compatibilității legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, Centrul avizează în mod obligatoriu toate proiectele de acte normative, inclusiv cele de modificare a legislației armonizate, care nu au ca scop armonizarea directă a legislației naționale, dar se circumscriu politicilor Uniunii Europene și domeniilor de cooperare cu Uniunea Europeană, în baza acordurilor bilaterale. În procesul de avizare, Centrul determină dacă prevederile proiectelor de acte normative se încadrează spiritului legislației Uniunii Europene, dacă nu contravin principiilor fundamentale stabilite la nivelul Uniunii Europene și dacă nu afectează nivelul de armonizare realizat”.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-legislativ

1. Dat fiind faptul că, proiectul de lege propune modificarea unei singure legi, se va exclude numerotarea Articolului I, și în conformitate cu prevederea art.51 din Legea nr.100/2017, dacă actul normativ conține un singur articol, în loc de număr se utilizează sintagma "Articol unic".

2. **Pct.1** stabilește atribuția, autorității competente, adică a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, de a aproba lista anumitor produse și substanțe permise pentru a fi utilizate în producția de alimente ecologice și de drojdie utilizată ca aliment sau ca hrană animalelor. În acest sens, atragem atenția că, art.37 din Legea vizată prevede competențele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, printre care nu se regăsește competența de aprobare a actelor nominalizate la pct.1. Reieșind din cele enunțate, considerăm necesar revizuirea art.37 în acest sens, sau completarea lui cu conținutul pct.1.

2.1 La **pct.1 și pct.2**, se propun modificări pentru același articol, din acest motiv punctele urmează a fi comasate, fără a fi numerotate.

Obiecție valabilă și pentru pct.3 și pct.4.

3. La **pct.3**, cu privire la includerea în alineatele (1) și (3) din art.35, atenționăm că în acest sens, art.2 din Regulamentul delegat (UE) 2021/1698 al Comisiei din 13 iulie 2021, reglementează *procedura extinderii domeniului de aplicare a recunoașterii*. Astfel, pentru un spor de precizie normativă, sugerăm concretizarea noțiunii de „*extindere a recunoașterii organismelor de control*”.

4. La **pct.5 alin.(1)**, pentru claritatea stilului normativ, se va indica Legea din care face parte art.1 la care se face trimitere.

4.1 **Alin.(3)** prevede că „Autorizațiile acordate organismelor de control în temeiul Legii nr.115/2005 expiră la împlinirea termenului de valabilitate a certificatului de autorizare emis de autoritatea competentă, dar nu mai târziu de 1 iulie 2025”. Este de menționat că, potrivit pct.18 din Regulamentul cu privire la sistemul de inspecție și certificare a producției agroalimentare ecologice, aprobat

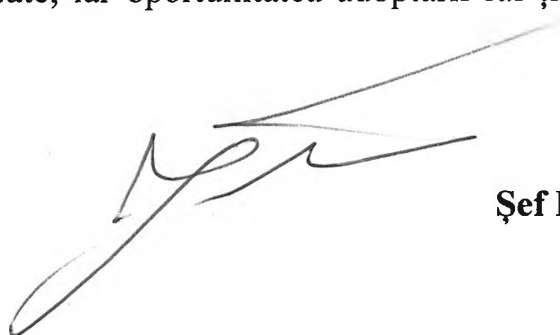
prin Hotărârea Guvernului nr.149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică, *"Certificatul de autorizare este valabil pe o perioadă de 3 ani și se vizează anual de către Minister, ca urmare a monitorizării activității organismului de inspecție și certificare"*. Astfel, prin instituirea unui termen expres (1 iulie 2025) pentru valabilitatea autorizațiilor vizate, norma expusă în proiectul de lege va avea un caracter retroactiv, deoarece va micșora termenul pentru care acestea au fost acordate. În acest sens, menționăm că art.7 alin.(1) din Codul civil prevede că *"Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.* La acest capitol, relevante sunt concluziile Curții Constituționale, expuse la pct.72 din Hotărârea nr.19 din 16.07.2013, în care Înalta Curte stipulează că, ținând cont de jurisprudența sa anterioară (Hotărârea nr.6 din 22 martie 2011 și Hotărârea nr.30 din 23 decembrie 2010), *legea nu poate fi aplicată raporturilor juridice apărute până la intrarea acesteia în vigoare.* Totodată, reiterăm constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.32 din 29.10.1998 privind interpretarea art.76 din Constituția Republicii Moldova, precum: *"Intrarea în vigoare a legii" statuează că „efectul legii în timp este ghidat de principiul activității legii, potrivit căruia legea se aplică tuturor faptelor în timpul în care se află în vigoare, are eficiență deplină și continuă din momentul intrării în vigoare și până la abrogarea ei. Legea nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Ea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut"*. Concluzionând cele expuse, autorizațiile acordate în temeiul Legii nr.115/2005 urmează să expire la împlinirea termenului de valabilitate a acestora.

Obiecția este valabilă și pentru alin.(5).

De asemenea, la **alin.(3)**, atenționăm asupra denumirii „organismelor de control”. Remarcăm că, Legea nr.115/2005 și Hotărârea Guvernului nr.149/2006 utilizează noțiunea de „organism de inspecție și certificare”. Astfel, întru asigurarea unității terminologice cu prevederile legale în vigoare, în temeiul cărora au fost acordate autorizațiile, este necesar a fi revizuită denumirea vizată.

4.2 La **alin.(5)**, în sensul excluderii neclarităților din practică, sugerăm a fi concretizate certificatele la care se face referire.

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării lui ține de prerogativa Parlamentului.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală